

פרק ב'

- פסוק א' - ועכשיו אני מצוה את הכהנים שהם המקריבים קרבנות על המזבח, אל תקריבו קרבנות מבזים.
- פסוק ב' - ואם לא תשמעו בקולי, ולא תתבוננו לכבד את שמי לבלתי הקריב קרבנות כאלו, אומר ד' אשלח קללה לכהנים ולעם, והברכות שברכתי אתכם מאז שהתחלתם לבנות את ביהמ"ק יהפכו לקללות, באמת כבר התחילה לבוא עליכם קללה בגלל שהנכם מבזים את הקרבנות, אך היא תכבד יותר.
- פסוק ג' - הנה אני נזף בזרע שלא יצמח לכם, ואפזר על פניכם זבל, זבל הבהמות שהנכם מקריבים, ויהיה לכם בושות ובזיון, מדה כנגד מדה שבזיתם את קרבנותי.
- פסוק ד' - אני רוצה שתדעו ששלחתי אליכם להזהיר אתכם שתהיו זהירים בכבודי, בגלל שאני רוצה שתתקיים בריתי שעם שבט לוי.
- פסוק ה' - הברית שהיתה לי עם ראש השבט הוא אהרן, ועם פנחס שקנא לאלקיו, הבטחתי לפנחס חיים, פנחס האריך ימים, שהרי בפלגש בגבעה עדיין היה חי, וגם הבטחתי לו שלום, כמו שכתוב בפ' פנחס, הנני נותן לו את בריתי שלום, כל אלה נתתי לו כי היה לו מורא ממני, ומפני שמי היה ירא.
- פסוק ו' - תורת אמת היה לומד בפיו, ושקר לא נמצא בשפתיו, הלך אתי בדרך של שלום, היינו שהיה רודף שלום, והדריך אנשים ללכת בדרך ישרה, רבים שמעו לו וחזרו בתשובה.
- פסוק ז' - ראוי לכל כהן ששפתיו ישמרו על הדעת ללמד את העם תורה ומצוות, והעם ידרשו תורה מפיו, כי הוא שליח של ד' צבקות.
- פסוק ח' - אבל אתם סרתם מהדרך שראוי לכהנים להתנהג בה, הכשלתם רבים בדיני התורה, קלקלתם את הברית שהיתה לי עם אהרן ראש שבט לוי שיכבדני, ואילו אתם בזיתם את שמי.
- פסוק ט' - כמו שאתם בזיתם את שמי, כך אשלם לכם מדה כנגד מדה, בזה שאעשה אתכם שפלים ונבזים בעיני העם, אתם לא שומרים על דרכי ד' ונושאים פנים לעשירים להחניף להם.
- פסוק י' - בני הגולה של בבל נשאו נשים גויות מלבד הנשים היהודיות שהיו להם כמבואר בספר עזרא, וע"ז מוכיח אות הנביא, הוא פונה אליהם ואומר: הרי כולנו בני איש אחד, (י"א הכוונה לאדם הראשון, וי"א הכוונה ליעקב אבינו), א"כ אתם ונשיכם אחים, ומדוע אתם בוגדים בנשיכם, ועוד א-ל אחד ברא אותנו, ובזה אתם מחללים ברית אבותינו, י"א הכוונה לתורה שקבלו אבותינו בברית, ושם כתוב שאסור לנו להתחתן עם גויות, או הכוונה שהאבות אברהם יצחק ויעקב לא לקחו עוד אשה בלי הסכמת נשיהם.
- פסוק י"א - אצל אנשי יהודה נעשתה הבגידה, וגם בירושלים הקדושה נעשתה התועבה, יהודה שנקרא קדש לד' חילל את קדושתו, בזה שאהב ונשא אשה שהיא בת לעובדי ע"ז.

פסוק י"ב - לכן מי שעושה מעשים כאלו, יכרית ד' ממנו, שלא יהיו לו בנים שיעוררו לשאול שאלות לרבם, ולא יהיו לו בנים ת"ח שידעו לענות תשובות על שאלות בתורה, ואם הוא כהן לא יהיה לו בן מגיש מנחה.

פסוק י"ג - חוזר למה שהזכיר למעלה שביזו את מזבח ד' בקרבנותיהם, עכשיו אומר, דבר נוסף אתם עושים, שאתם גורמים שנשיכם מכסות בדמעות את מזבח ד', שבאות ובוכות וצועקות על העוול שנעשה להן, שאת הנכריות אוהב ואותן הוא שונא, וזה גורם שלא אוכל יותר לפנות ולקבל מנחה מידכם, ושיעלה לרצון לפני.

פסוק י"ד - ואם תאמרו, מדוע כועס ד' עלינו, כי אתם משקרים ואומרים שמצא בה ערות דבר וחייב לגרשה ע"פ דין, התשובה היא ד' עד בינד ובין אשת הנעורים, (שנשאת אותה בנעוריה) שאתה בגדת בה, ואילו היא מחוברת אליך ונאמנת לברית שכרתה עמך, ולא בגדה בך.

פסוק ט"ו - ושמה תאמרו שגם אברהם המכונה "אחד", עשה כך שנשא את הגר המצרית מלבד שרה אשתו, אע"פ שהיה לו יתרון חכמה ויראת שמים, התשובה היא, מה היתה מטרתו של אברהם שמה לתאווה ח"ו, הלא מטרתו היתה להוליד זרע קדש, (ואתם עושים כן לשם תאוה) לכן אתם תשמרו על רצונותיכם, לכבוש את התאוה, ואל תבגדו באשת הנעורים שלכם.

פסוק ט"ז - אומר ד' אלקי ישראל, אם אתה שונא את אשתך ואינך מסוגל להשלים אתה, גרש אותה בגט, אבל להחזיק אותה ולשנוא אותה בלב זוהי בגידה גדולה, הנביא מבטא דבר זה בביטוי "וכסה חמס על לבושו", הכוונה כמו הלבוש שדבוק לגוף האדם, כך כביכול דבוקה האשה אליו, ולמעשה זה מכוסה בחמס, או שתכבשו את רצונכם, כלומר תסירו את השנאה, אבל אל תבגדו בנשותיכם.

פסוק י"ז - כביכול עשיתם את ד' עייף בדבריכם, ואם תשאלו באיזה דבר עייפתם אותו, התשובה היא, במה שאתם אומרים שמי שעושה רע הוא טוב בעיני ד', ובאלו ד' רוצה, הסיבה שאתם אומרים כל בגלל שהנכם רואים שהצדיקים סובלים והרשעים מצליחים, עוד אתם אומרים, ואם זה לא נכון אלא ד' לא רוצה בעושי רע, ע"כ שאין דין ואין דין ח"ו, שהרי אנו רואים שאינו עושה דין ברשעים.